

Istraživanje:
Posao i zdravlje

Zagreb, siječanj 2007.

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Struktura ispitanika	1
3. Upoznatost s nepovoljnim uvjetima rada	2
4. Mogućnost ozljede na radu.....	5
5. Bolovanja	6
6. Ocjena radnih uvjeta.....	7
7. Poboljšavanje radnih uvjeta	10

Popis grafikona

Grafikon 1. Struktura sudionika istraživanja prema primarnoj djelatnosti tvrtke	1
Grafikon 2. Fleksibilno radno vrijeme	2
Grafikon 3. Prosječni tjedni sati rada	2
Grafikon 4. Radite li u noćnoj smjeni?	2
Grafikon 5. Jeste li upoznati s opasnostima i štetnostima po sigurnost i zdravlje koje se odnose na djelatnost tvrtke u kojoj radite?.....	3
Grafikon 6. Nisam upoznat/a s opasnostima i štetnostima po sigurnost i zdravlje na poslu - prema djelatnostima	3
Grafikon 7. Upoznatost s nepovoljnim radnim uvjetima prema veličini tvrtke	4
Grafikon 8. Upoznatost s nepovoljnim radnim uvjetima prema regijama.....	4
Grafikon 9. Upoznatost s nepovoljnim radnim uvjetima prema dobi	5
Grafikon 10. Upoznatost s nepovoljnim radnim uvjetima prema poziciji	5
Grafikon 11. Mogućnosti ozljede na radu prema djelatnostima.....	6
Grafikon 12. Mogućnost ozljede na radu prema spolu i obrazovanju	6
Grafikon 13. Uzrok bolovanja u prošloj godini.....	7
Grafikon 14. Sveukupna ocjena radnih uvjeta.....	7
Grafikon 15. Ocjene radnih uvjeta prema djelatnostima	8
Grafikon 16. Ocjene radnih uvjeta prema veličini tvrtke	8
Grafikon 17. Ocjene radnih uvjeta prema obrazovanju.....	9
Grafikon 18. Ocjene radnih uvjeta prema regijama	9
Grafikon 19. Ocjene radnih uvjeta prema poziciji	9
Grafikon 20. Ocjena radnih uvjeta prema broju sati rada tjedno	10
Grafikon 21. Ocjena radnih uvjeta prema fleksibilnom radnom vremenu	10
Grafikon 22. Radi li vaš poslodavac na poboljšavanju vaših radnih uvjeta?	11
Grafikon 23. Rad poslodavca na poboljšavanju radnih uvjeta - prema poziciji.....	11
Grafikon 24. Rad poslodavca na poboljšavanju radnih uvjeta - prema ocjeni radnih uvjeta.....	11
Grafikon 25. Subvencionira li vam vaš poslodavac program wellnessa ili nekog sporta?	12
Grafikon 26. Ocjena radnih uvjeta prema subvencioniranom programu wellnessa ili nekog sporta	12
Grafikon 27. Omogućava li vam vaš poslodavac besplatne liječničke pregled(e)?	12
Grafikon 28. Ocjena radnih uvjeta prema mogućnosti besplatnih liječničkih pregleda.....	13

1. Uvod

Istraživanje je proveo MojPosao (www.MojPosao.net) krajem prosinca 2006. godine na 2200 ispitanika.

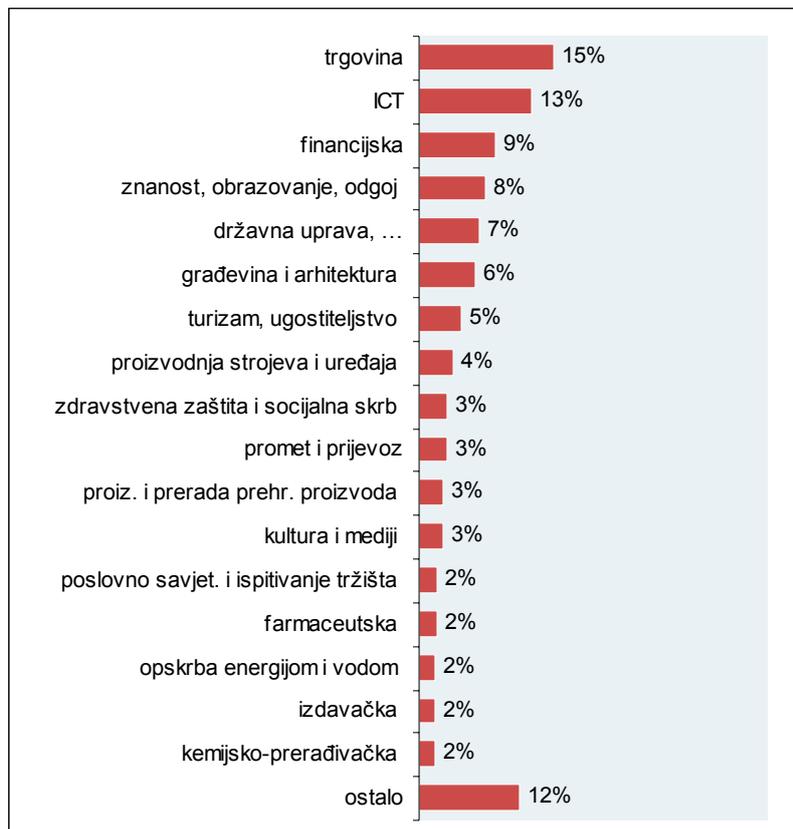
Cilj istraživanja je ispitati radne uvjete, saznati koji radni uvjeti nepovoljno utječu na zdravlje te poduzimaju li se mjere za njihovo poboljšanje.

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i primjenom propisanih, ugovorenih, kao i priznatih pravila zaštite na radu te nadređenih mjera i uputa poslodavca. – *iz Zakona o zaštiti na radu*

2. Struktura ispitanika

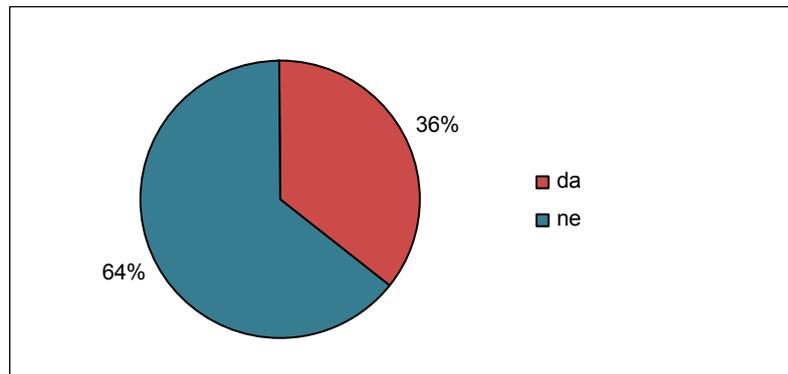
U istraživanju je sudjelovalo 41% muškaraca i 59% žena. Najviše sudionika zaposleno je u trgovini (15%), zatim u ICT djelatnosti (13%) te u financijskoj (9%), znanosti, obrazovanju i odgoju (8%) i državnoj upravi (7%).

Grafikon 1. Struktura sudionika istraživanja prema primarnoj djelatnosti tvrtke

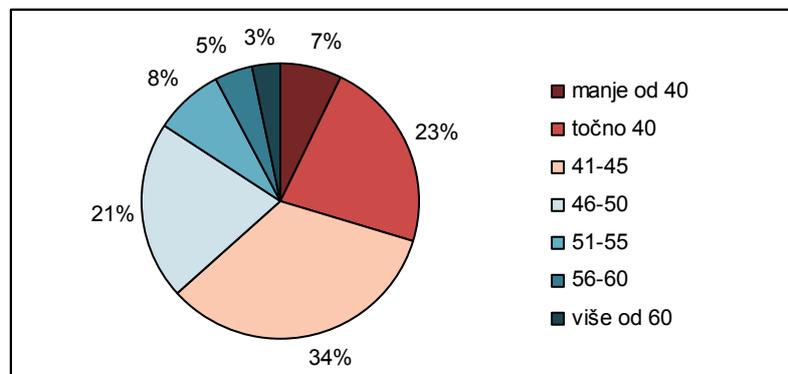
36% sudionika istraživanja ima fleksibilno radno vrijeme.

Grafikon 2. Fleksibilno radno vrijeme

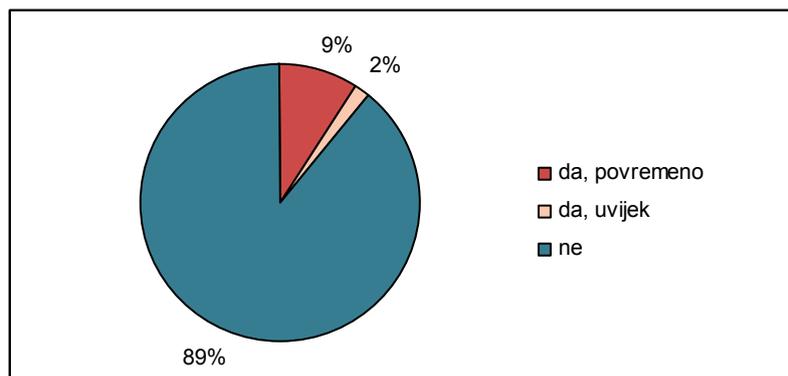
Najveći dio sudionika, njih 66%, radi prekovremeno, odnosno više od 40 sati tjedno.

Grafikon 3. Prosječni tjedni sati rada

Samo manji broj ispitanika radi u noćnoj smjeni.

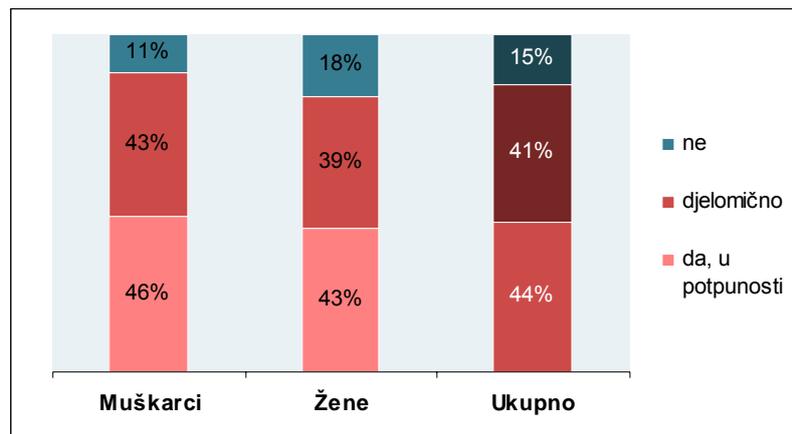
Grafikon 4. Radite li u noćnoj smjeni?

3. Upoznatost s nepovoljnim uvjetima rada

Različite djelatnosti donose različitu razinu opasnosti i štetnosti za sigurnost i zdravlje svojih zaposlenika. Većina sudionika istraživanja (85%) smatra da je u potpunosti ili djelomično upoznata s opasnostima i štetnostima koje se odnose na djelatnost tvrtke u kojoj rade.

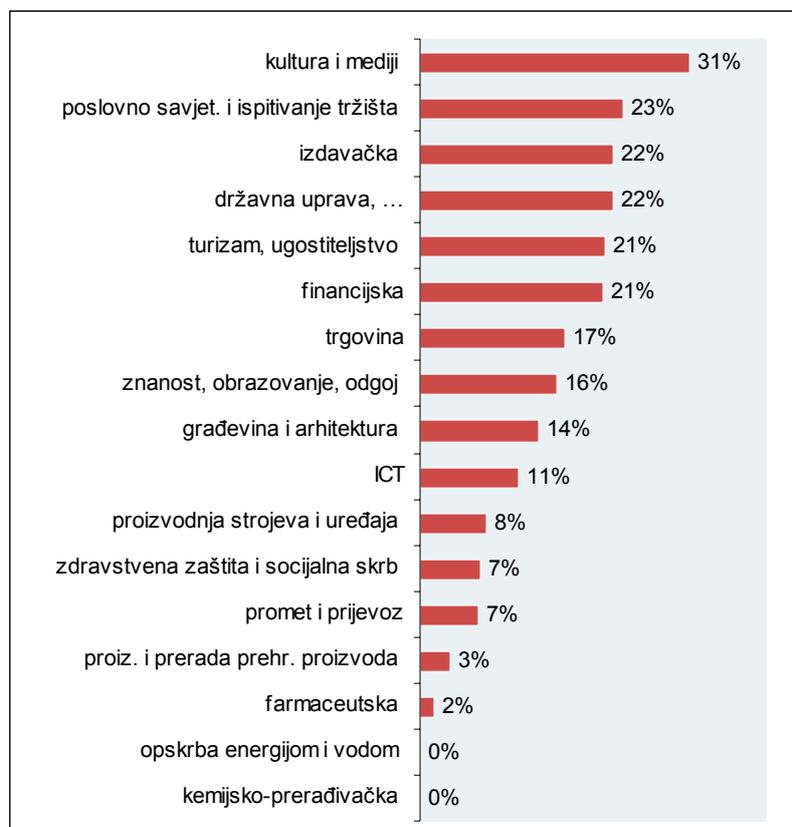
Grafikon 5. Jeste li upoznati s opasnostima i štetnostima po sigurnost i zdravlje koje se odnose na djelatnost tvrtke u kojoj radite?

Najmanje upoznati s nepovoljnim uvjetima na radnom mjestu smatraju se osobe zaposlene u kulturi i medijima (31%). U **kemijsko-prerađivačkoj** djelatnosti te **opskrbi energijom i vodom** svi zaposlenici smatraju da su barem djelomično ili u potpunosti upoznati s nepovoljnim radnim uvjetima.

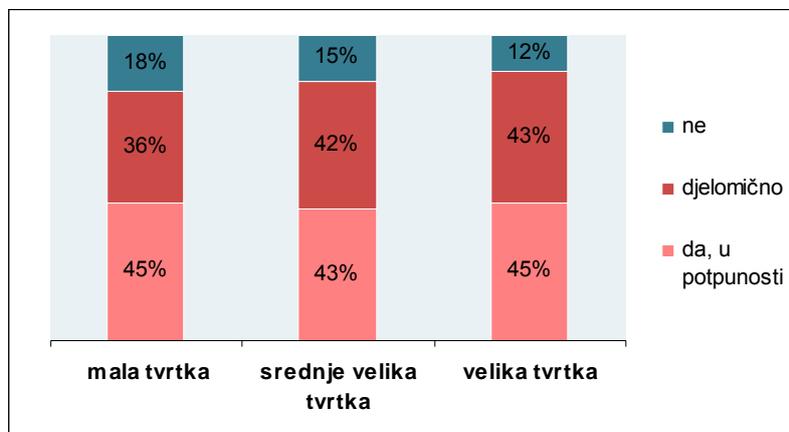
Može se zaključiti da su osobe koje su najmanje upoznate s nepovoljnim radnim uvjetima na radnom mjestu većinom one koje nisu u većoj mjeri niti izložene istima. S druge strane, najbolje upoznati s opasnostima su oni koji se susreću s njima, npr. zaposleni u naftnoj industriji.

Grafikon 6. Nisam upoznat/a s opasnostima i štetnostima po sigurnost i zdravlje na poslu - prema djelatnostima

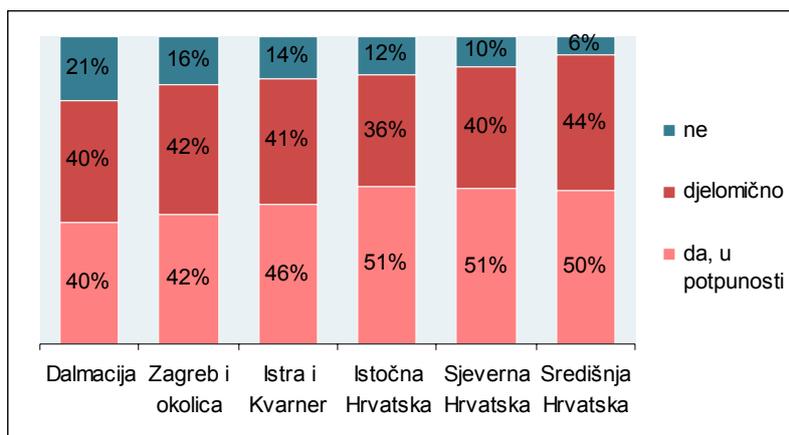
Podjednako upoznati s nepovoljnim uvjetima rada smatraju se zaposlenici u malim tvrtkama ili institucijama (do 19 zaposlenika), srednje velikim tvrtkama (od 20 do 199 zaposlenika) i u velikim tvrtkama (200 ili više zaposlenika).

Grafikon 7. Upoznatost s nepovoljnim radnim uvjetima prema veličini tvrtke

Najmanje upoznati s opasnostima na poslu smatraju se ispitanici iz Dalmacije (21% ih nije upoznato). Nasuprot njima su ispitanici iz Središnje Hrvatske gdje ih samo 6% nije upoznato s tim podacima. Podjednako upoznati s opasnostima i štetnostima za sigurnost i zdravlje su ispitanici iz ostalih regija Hrvatske.

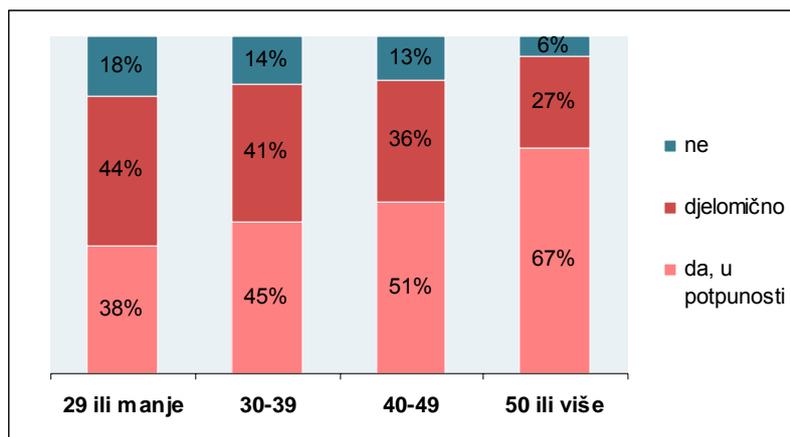
Grafikon 8. Upoznatost s nepovoljnim radnim uvjetima prema regijama

Mlađi zaposlenici manje su upoznati s opasnostima posla kojim se bave.

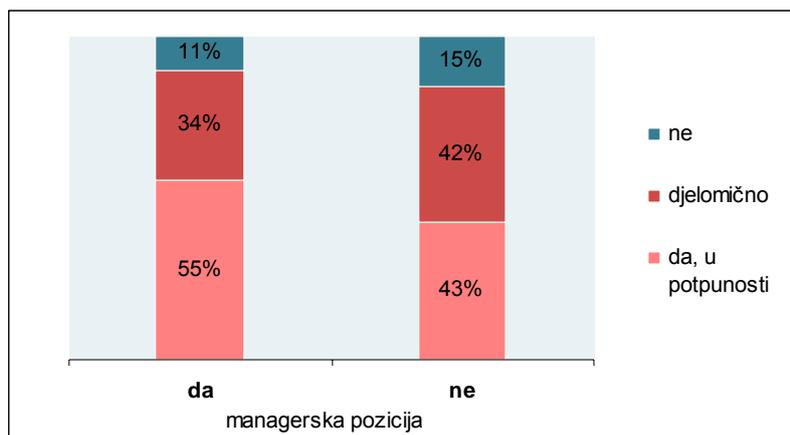
Samo 6% ispitanika starijih od 50 godina smatra da nije upoznato s opasnostima po zdravlje na radnom mjestu. Znatno manje ispitanika mlađih od 30 godina, njih 18%, smatra da nije upoznato s tim podacima.

Grafikon 9. Upoznatost s nepovoljnim radnim uvjetima prema dobi

Manageri su upućeniji u opasnosti posla nego ostali zaposlenici. 55% managera smatra da je u potpunosti upoznato s nepovoljnim radnim uvjetima u odnosu na 43% zaposlenika koji nisu na managerskoj poziciji.

Grafikon 10. Upoznatost s nepovoljnim radnim uvjetima prema poziciji

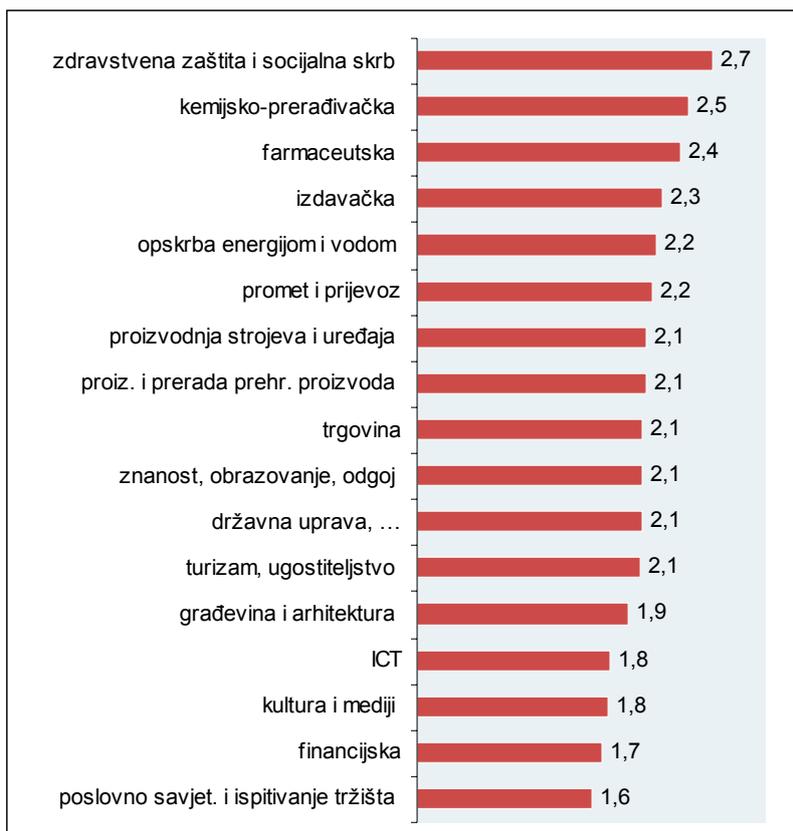

4. Mogućnost ozljede na radu

Ocjenama od 1 do 5, pri čemu 1 označava vrlo malu mogućnost ozljede, a 5 veliku mogućnost ozljede, sudionici istraživanja ocjenjivali su mogućnost ozljede na radu. Prema njihovim ocjenama, prosječna ocjena mogućnosti ozljede na radu iznosi 2,1.

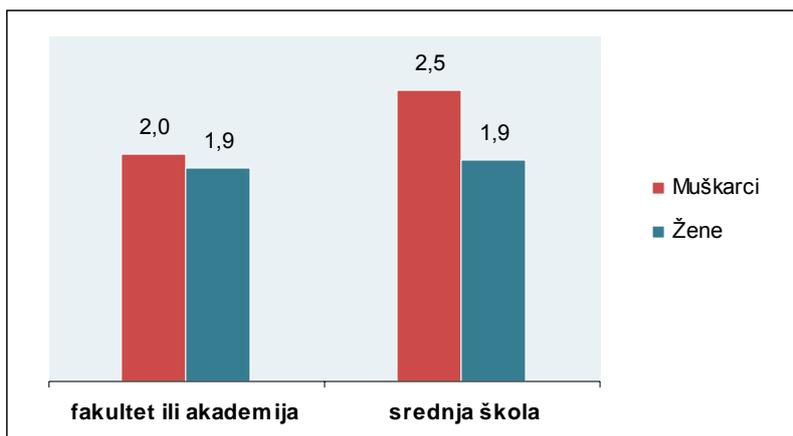
Zaposleni u zdravstvenoj zaštiti i socijalno skrbi prosječnom ocjenom od 2,7 prednjače po mogućnosti ozljede na radu u usporedbi s ostalim promatranim djelatnostima. Slijede djelatnici u kemijsko-prerađivačkoj industriji s ocjenom od 2,5.

Grafikon 11. Mogućnosti ozljede na radu prema djelatnostima

Osobe sa završenim fakultetom ili akademijom mogućnost ozljede na radu ocjenjuju prosječnom ocjenom 1,9, a osobe sa završenom srednjom školom ocjenom 2,2. Veću mogućnost ozljede na radu imaju muškarci nego žene, a posebno muškarci sa srednjom školom koji su svoju mogućnosti ozljede na radu ocijenili ocjenom 2,5 dok su visoko obrazovani muškarci dali ocjenu 2,0.

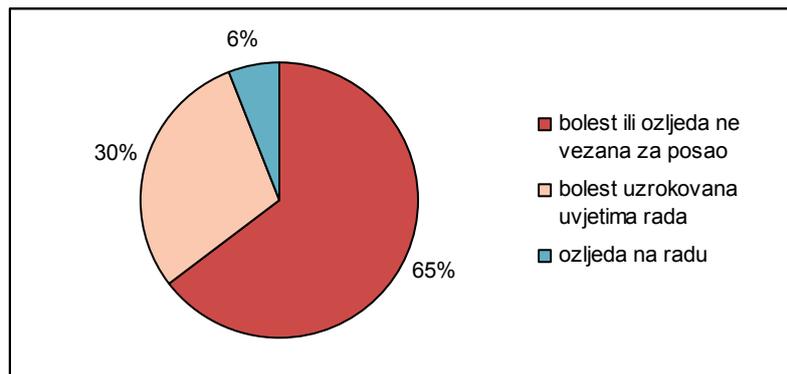
Grafikon 12. Mogućnost ozljede na radu prema spolu i obrazovanju

5. Bolovanja

Od 36% sudionika istraživanja koji su prošle godine bile na bolovanju, 6% ih je bilo na bolovanju zbog ozljede na radu, 30% zbog bolesti uzrokovane uvjetima rada, a 65% zbog bolesti ili ozljede koja nije povezana s poslom.

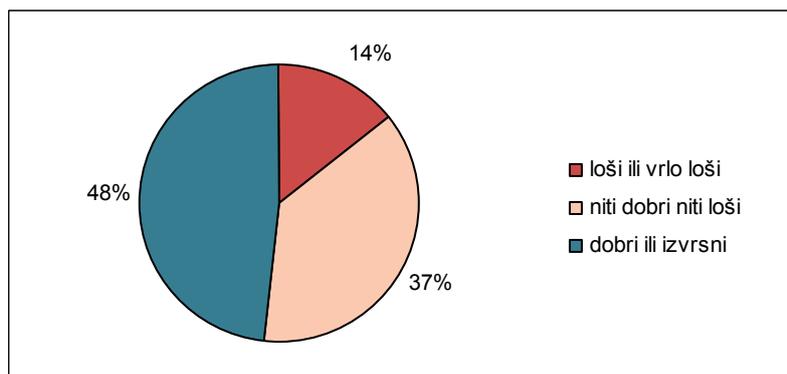
Grafikon 13. Uzrok bolovanja u prošloj godini

6. Ocjena radnih uvjeta

Gotovo polovica ispitanika smatra svoje radne uvjete dobrim ili izvrsnima. 37% ispitanika smatra da nisu niti dobri niti loši, a 14% smatra da su loši ili vrlo loši. Slične ocijene dali su i muškarci i žene.

Grafikon 14. Sveukupna ocjena radnih uvjeta

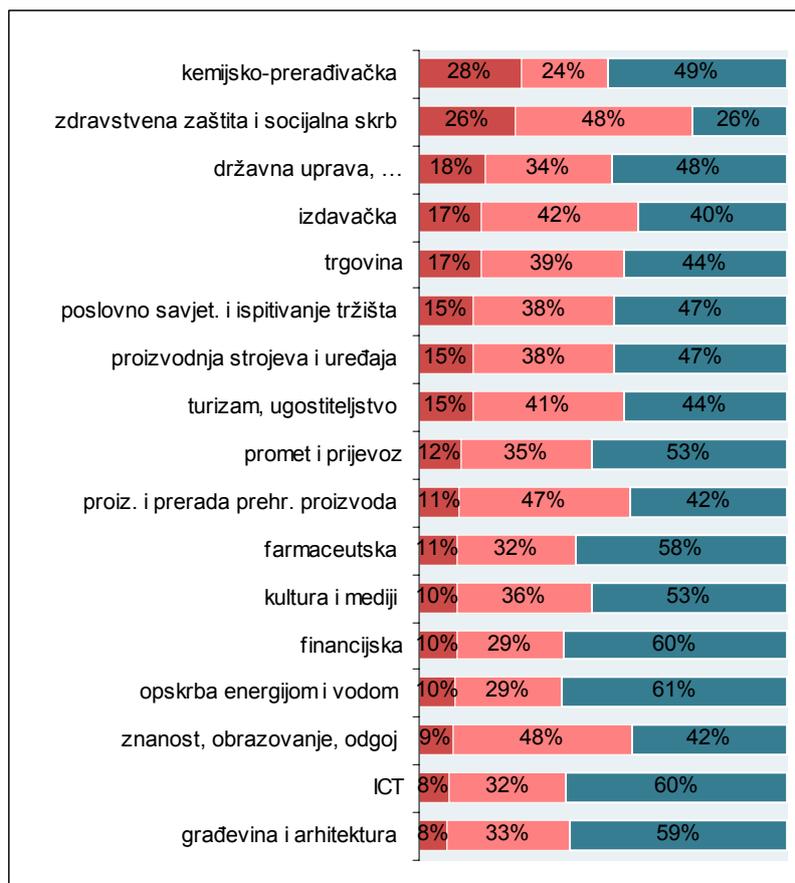

Najviše zaposlenika u kemijsko-prerađivačkoj djelatnosti, njih 28%, ocijenilo je svoje radne uvjete kao loše ili vrlo loše. 24% zaposlenika u spomenutoj djelatnosti smatra da radni uvjeti nisu niti dobri niti loši, a 49% ih smatra dobrim ili izvrsnima.

U zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi 26% ispitanika smatra da su radni uvjeti loši ili vrlo loši, 48% niti dobri niti loši, a 26% ih smatra dobrim ili izvrsnima.

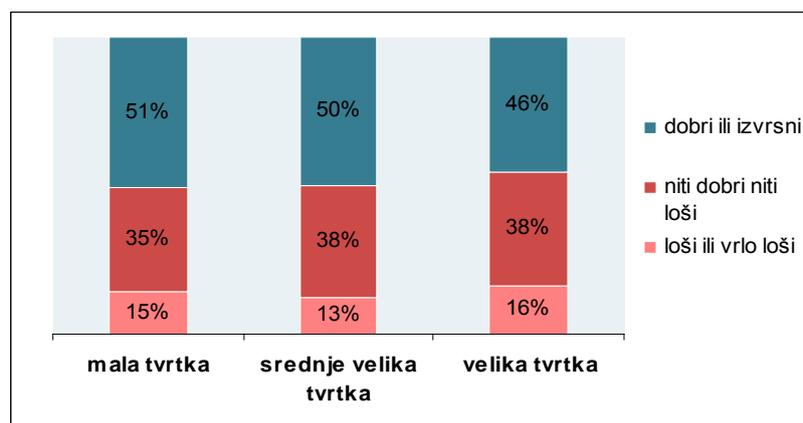
Uvjetima rada najviše su zadovoljni zaposlenici u ICT djelatnosti. U toj djelatnosti 60% ispitanika smatra da su im radni uvjeti dobri ili izvrsni, a samo 8% ih smatra da su uvjeti loši ili vrlo loši. Slično je i s građevinom i arhitekturom.

Grafikon 15. Ocjene radnih uvjeta prema djelatnostima

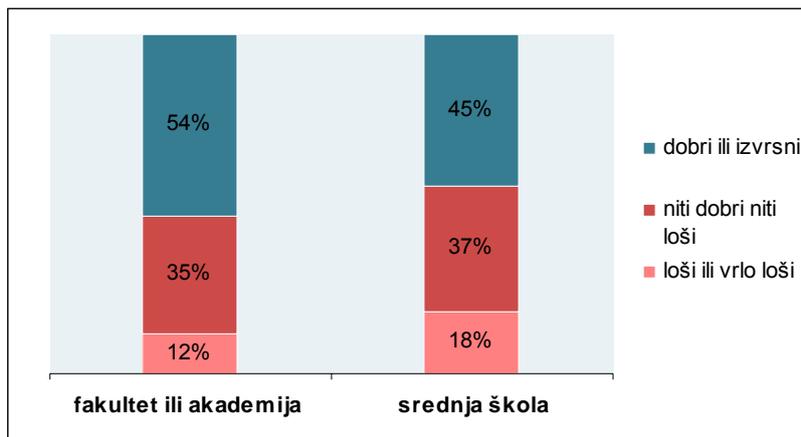
Malo više ispitanika zaposlenih u malim tvrtkama (51%) u usporedbi s velikim tvrtkama (46%) ocijenilo je da su njihovi radni uvjeti dobri ili izvrsni.

Grafikon 16. Ocjene radnih uvjeta prema veličini tvrtke

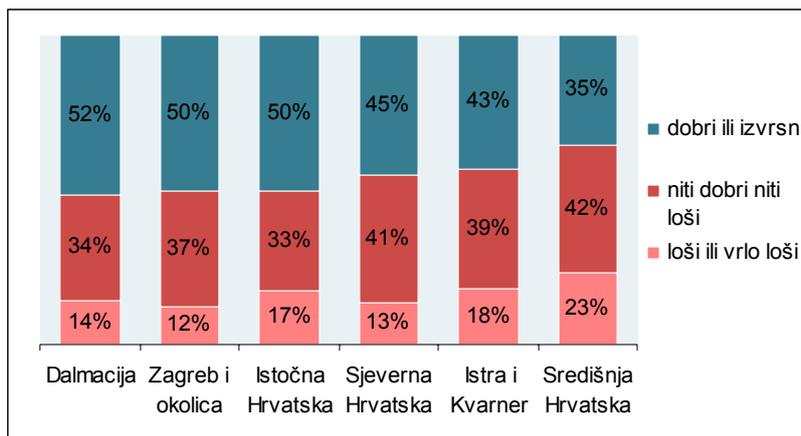
Ispitanici sa završenim fakultetom smatraju da imaju bolje uvjete rada od onih sa srednjom školom; 54% visokoobrazovanih ocijenilo je svoje radne uvjete kao dobre ili izvrsne što je za 9% više od ispitanika sa srednjom školom.

Grafikon 17. Ocjene radnih uvjeta prema obrazovanju

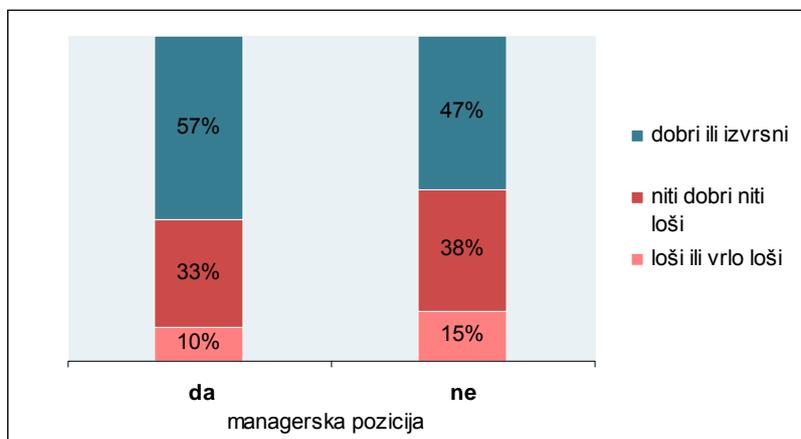
Više od polovice ispitanika iz Dalmacije (52%) ocijenilo je svoje uvjeta rada dobrima ili izvrsnima. Slično je i sa ispitanicima iz Zagreba i okolice te Istočne Hrvatske. Manji je postotak ispitanika iz Sjeverne Hrvatske (45%) te u Istri i Kvarneru (43%) koji smatraju da su im uvjeti rada dobri ili izvrsni. Samo 35% ispitanika iz Središnje Hrvatske smatra da ima dobre ili izvrsne uvjete rada.

Grafikon 18. Ocjene radnih uvjeta prema regijama

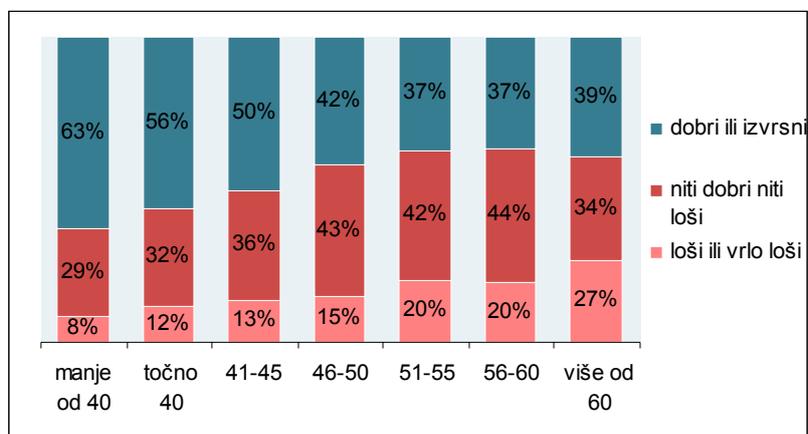
57% osoba na managerskoj poziciji ocijenilo je da ima dobre ili izvrsne uvjete rada u odnosu na 47% osoba koje nisu na managerskoj poziciji.

Grafikon 19. Ocjene radnih uvjeta prema poziciji

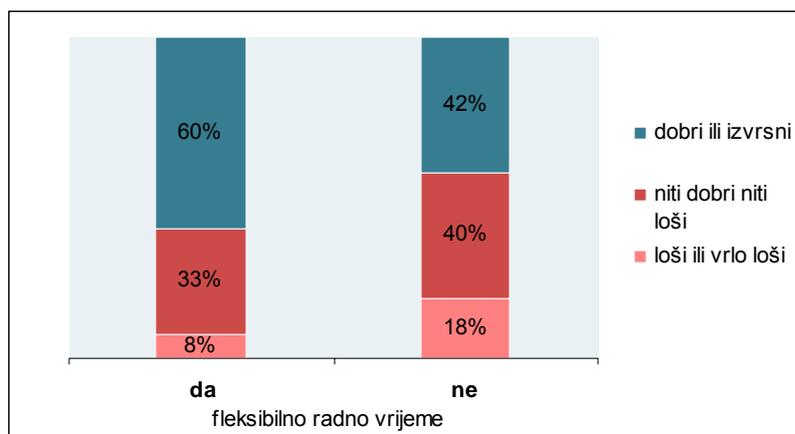
Ocjene radnih uvjeta znatno se razlikuju za osobe koje rade 40 sati tjedno i onih koji rade prekovremeno, odnosno više od 40 sati. Samo 12% ispitanika koji rade 40 sati tjedno ocijenilo je svoje radne uvjete lošim ili vrlo lošim. Postotak ispitanika koji smatraju da su im uvjeti rada loši povećava se s brojem prekovremenih sati rada. 27% ispitanika koji rade više od 60 sati tjedno smatra da su im uvjeti rada loši ili vrlo loši.

Grafikon 20. Ocjena radnih uvjeta prema broju sati rada tjedno

Manji postotak osoba s fleksibilnim radnim vremenom ocijenilo je svoje radne uvjete kao loše ili vrlo loše (8%) u odnosu na one zaposlenike kojima radno vrijeme nije fleksibilno (18%).

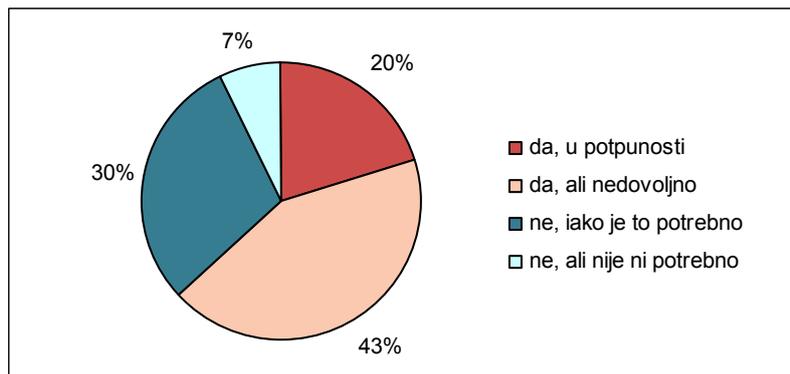
Grafikon 21. Ocjena radnih uvjeta prema fleksibilnom radnom vremenu

7. Poboljšavanje radnih uvjeta

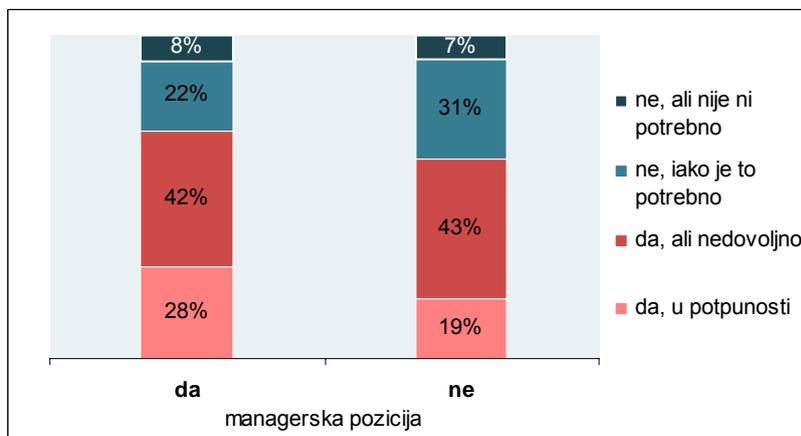
Petina sudionika istraživanja smatra da njihovi poslodavci u potpunosti rade na poboljšavanju radnih uvjeta. 43% ispitanika smatra da poslodavci rade na poboljšavanju radnih uvjeta, ali nedovoljno. 30% ispitanika smatra da njihovi poslodavci ne rade na poboljšavanju radnih uvjeta iako je potrebno, a samo 7% ispitanika izjavilo je da nije potrebno poboljšavati njihove radne uvjete.

Grafikon 22. Radi li vaš poslodavac na poboljšavanju vaših radnih uvjeta?

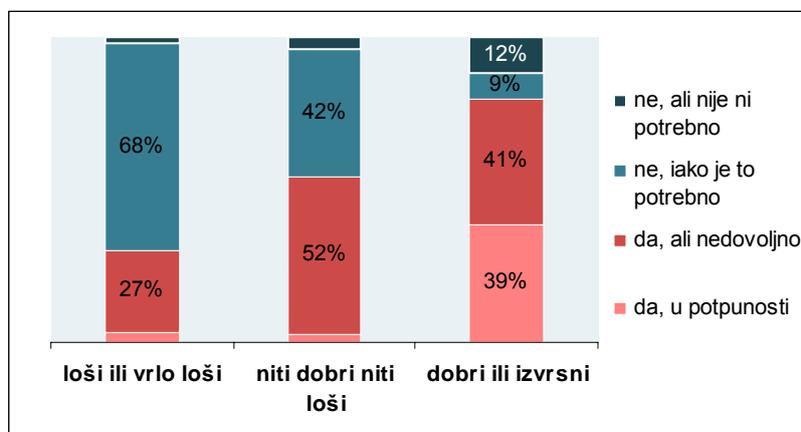
28% menagera u odnosu na 19% zaposlenika smatra da poslodavci u potpunosti rade na poboljšavanju radnih uvjeta.

Grafikon 23. Rad poslodavca na poboljšavanju radnih uvjeta – prema poziciji

Ocjene radnih uvjeta povezane su s radom poslodavca na njihovom poboljšavanju. Ispitanici koji nisu zadovoljni svojim radnim uvjetima izjavili su da njihov poslodavac ni ne radi na poboljšavanju istih. Suprotno tome, ispitanici koji su zadovoljni radnim uvjetima, zadovoljni su jer njihov poslodavac radi na njihovom poboljšavanju.

Grafikon 24. Rad poslodavca na poboljšavanju radnih uvjeta - prema ocjeni radnih uvjeta

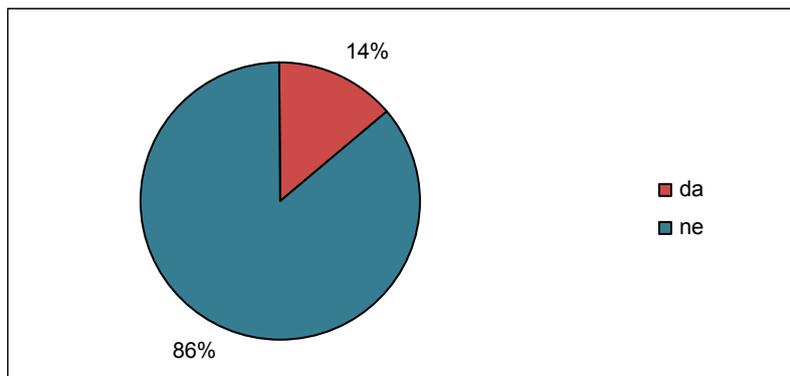

Pomoć pri rješavanju problema vezanih za radno mjesto kao što su stres ili dugo sjedenje može biti vježbanje. Ipak, više od polovice ispitanika izjavilo je da ne vježba.

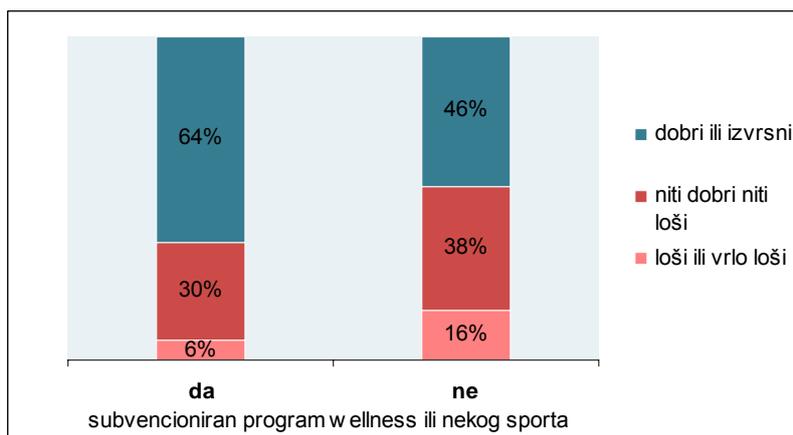
Samo 14% ispitanika ima subvencioniran program wellnessa ili nekog sporta od strane poslodavce.

Na grafikonu 25 prikazano je kako subvencioniran program wellness ili nekog sporta utječe na ukupnu ocjenu radnih uvjeta. Znatno više ispitanika koji imaju subvencioniran takav program smatra da su im uvjeti rada dobri ili izvrsni, a samo ih je 6% koji smatraju da su uvjeti loši ili vrlo loši.

Grafikon 25. Subvencionira li vam vaš poslodavac program wellnessa ili nekog sporta?

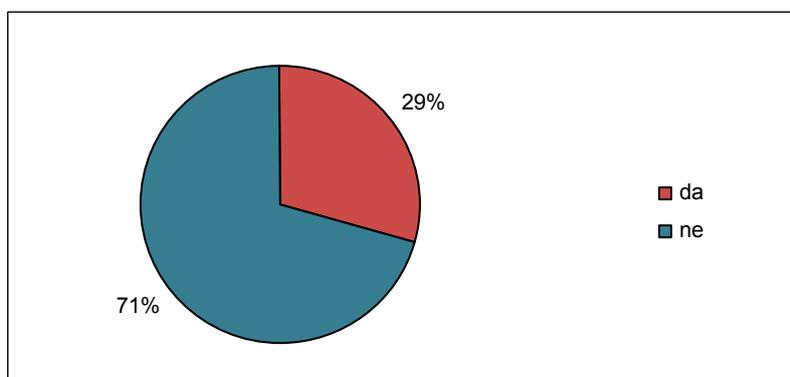

Grafikon 26. Ocjena radnih uvjeta prema subvencioniranom programu wellnessa ili nekog sporta

Samo 29% zaposlenika ima omogućene besplatne liječničke preglede. Besplatni liječnički pregledi imaju manji, ali ipak značajan utjecaj na ocjenu radnih uvjeta (grafikon 28).

Grafikon 27. Omogućava li vam vaš poslodavac besplatne liječničke pregled(e)?

Grafikon 28. Ocjena radnih uvjeta prema mogućnosti besplatnih liječničkih pregleda

